

DRWECA

z dodatkami: „Opiekun Młodzieży“, „Nasz Przyjaciel“ i „Rolnik“

„Drweca“ wychodzi 3 razy tygodniowo we wtorek, czwartek i sobotę rano. — Przedpłata wynosi dla abonentów 1,35 zł z doręczeniem 1,50 zł miesięcznie. Kwartalnie wynosi 4,00 zł, z doręczeniem 4,50 zł. Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-lamowej 10 gr, na stronie 3-lamowej 30 gr, w tekście na 2 i 3 stronie 40 gr, na 1 stronie 50 gr, przed tekstem 60 gr. — Ogłoszenia zagr. 100% więcej.

Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Druk i wydawnictwo „Drweca“ Sp. z o. p. w Nowemmieście.

Adres telegr.: „Drweca“ Nowemiasto-Pomorze.

Rok VII.

Nowemiasto-Pomorze, Sobota, dnia 6 sierpnia 1927.

Nr. 93

Co to będzie, co to będzie.....

Od zamachu majowego rola sejmu i senatu została zdegradowana do minimum — stały się te ciała ustawodawcze czemś w rodzaju kopciuszków. Rząd używa ich przeważnie do uchwalenia budżetu i na tem koniec. A przecież sprawy o najwyższej dla państwa doniosłości naglą o załatwienie. Cały nasz ustrój państwowy jest wadliwy i potrzebuje najgwałtowniejsze naprawy. Na czoło wysuwa się potrzeba zmiany ordynacji wyborczej. Życie samorządowe również biegnie samopas i domaga się wykresu jednolitych ustawowych ram, w których normalnieby się mogło rozwijać. Dziedzina podatkowa również wykazuje dużo anachronizmów, które należałoby czempredziej usunąć, aby nie tamowały zdrowego rozwoju gospodarczego i tak, na jakąkolwiek bądź dziedzinę rzucimy okiem, wszędzie widzimy braki, wady i błędy, które należałoby usunąć, zmienić, naprawić. Sejm — przynajmniej, to co w nim lepsze, przenikliwsze i szczerze patrio-tyczne, rzetelne, sili się na zdobycie na jakiś czyn w kierunku naprawy zła — ale cóż, kiedy ten sejm dzięki nieodpowiedniej ordynacji wyborczej, z której wyszedł, dziedzicznie obciążony chroniczną niemocą na skutek rozbicia wewnętrznego na przeciwnie sobie partie i partyjki, nie jest zdolny do owocnej i stanowczej pracy, a rząd? Rząd ten zwie się cprawda rządem sanacyjnym, ale proszę nam powiedzieć, jakąż dziedzinę życia publicznego od poprawy uzdrowił, naprawił, zmienił na lepsze? Czy moralną? Ależ dzisiaj nadużycia, malwersacje są tak samo — albo jeszcze we wyższym stopniu — na porządku dziennym — jak i dawniej? Życie polityczne natomiast jest dziś tak rozbite i rozjechane, że już trudno się w niem orjentować nawet tym, którzy żywy i czynny biorą w niem udział od dziesiątek lat. A dziedzina gospodarza czyż ma się dziś dobrze? Właśnie ostatnie dane statystyczne wykazują, że nasz bilans handlowy w pierwszym półroczu wykazuje deficyt w obrocie towarowym z zagranicą na przeszło 110 milionów zł. To już dość poważna dziura. Dobrze było powoływać się na nadwyżki wywozowe na początku swych rządów, kiedy warunki i okoliczności, jak strajk górniczy w Anglii, nadzwyczaj dobre żniwo — same pracowały na korzyść naszego bilansu handlowego — ale kiedy one ustały i kiedy było potrzeba nadrobienia sprytem, zaradnością i przezornością — to już się wykazało, że rząd nie umiał temu sprostać. Bo skąd się wziął tak poważny deficyt w bilansie handlowym? Czyż nie stąd, że wywieźliśmy nadmiar zboża i artykułów spożywczych wtedy, kiedy one były tanie — to jest za psi grosz, a wwozimy je obecnie, kiedy trzeba za nie płacić prawie że jeszcze raz tyle! Rząd cprawda zprawdza zmiany, ale tam, gdzie one były może najmniej pilne i potrzebne. Co do rugów, to już napewno obecny rząd zdobył sobie rekord — ale czy one są z pożytkiem dla państwa — którzy śmiał twierdzić, że z najróżnorodniejszych stanowisk pousuwano jedynie ludzi złych i niedołąnych, a powsadzano dobrych i dzielnych? Poza tem jednak nie widzimy u obecnego rządu ani jednej myśli twórczej o wyższym zakroju, ani jednej poważnej akcji o zasadniczym znaczeniu, ani jednego wielkiego dzieła w kierunku naprawy najważniejszych naszych bolączek i niedomagań. Rząd sam — aż dotąd zgoła nie uczynił w tym kierunku. Są od czasu do czasu cprawda jakieś przebąkiwania o przygotowujących się w ciszy i tajemnicy odnośnych wielkich projektach rządowych, ale ponieważ one się już tak długo powtarzają, a aż dotąd się nie sprawdziły, więc już dziś zatracą się zupełnie w społeczeństwie wiara w ich prawdziwość i rzeczywistość.

Bo każdy sobie powiada, że jeżeli rzeczywiście rząd ma jakieś plany i projekty w sprawie potrzebnych zmian w ustroju państwowym, to czemuż zwleka, czemuż pozwoli krzewić się tak wielkiemu i ogólnemu niedowierzaniu, pesymizmowi, zniecierpliwieniu, a nie wyjawia ich? Na cóż on czeka? Rząd nietylko sam nie przedsięwzię w tym kierunku, ale przeszkadza pracy naszych ciał ustawodawczych — jak to ostatnio miało miejsce przez nagłe i zgoła niespodziane zamknięcie sesji sejmu i senatu, właśnie w chwili, kiedy

Nie stracisz grosza na oszczędność!
Wartość, którą nam dał, otrzymasz z procentem z powrotem!
Przyjmujemy oszczędność w złotych w złocie począwszy od 100 — złotych w złocie i płacimy za złożone wkłady złote

za wypowiedzeniem kwartalnym	4 ⁰ / ₂ ⁰ / ₀
„ „ „ półrocznym	5 ⁰ / ₀ ⁰ / ₀
„ „ „ rocznym	6 ⁰ / ₀ ⁰ / ₀

Obywatko! Obywatelu! Oszczędzaj i ucz oszczędzać dzieci twe, gdyż oszczędność jest fundamentem dobrobytu i szczęścia. Pieniądz złożony w instytucji naszej pomnaża się z czasem wzrastając z drobnych sum wielkie kapitały. Pamiętaj, że każdy grosz oszczędzony dziś, może Cię w przyszłości poratować w ciężkiej potrzebie.

Nie marnuj pieniędzy niepotrzebnie, lecz słoń je na złote konto oszczędnościowe w

Kasie Oszczędności Pow. Lubawskiego
w Nowemmieście,

której biura mieszczą się w Starostwie lub w Oddziale w Lubawie przy ul. Kupnera. Kasa Oszczędności posiada pewność publiczną.

Gwarantuje za nią cały powiat lubawski majątkiem swoim i dochodami.

tenże silił się nad uchwaleniem ustawy samorządowej i nad zmianą ordynacji wyborczej, kwestyj, które do najpilniejszych dziś należą. Prawda to, co sejm chciał stworzyć, nie było doskonałe i nie byłoby w stanie usunąć jądra zła, ale był to już znaczny krok naprzód a rząd mając dziś tak silną pozycję jak żaden dotychczasowy, mógłby przecież swym wpływem sejm doprowadzić do tego, by tenże pod jego naciskiem był wyłonit ze siebie coś lepszego i doskonalszego niż to, co sam o własnych siłach projektował. A czemuż rząd tego nie uczynił? Czemuż cały ten wysiłek sejmowy potraktował jak uprzątaczka pajęczynę, którą się zmiata i psuje jako nic nie wartą. Toć niech tedy rząd przynajmniej pokaże, co umie i co chce lepszego w to miejsce postawić. Nic przeto dziwnego, że wobec takiego stanu rzeczy niezadowolone i niechęć do obecnego rządu coraz bardziej się wzmacnia i wzrasta i dziś poza nieliczną garstką „naprawiaczy” nie masz zgoła żadnego poważniejszego odłamu społeczeństwa, ani żadnego znacniejszego stronnictwa, któreby z rządu było zadowolone i go chciało nadal popierać a ogromna większość narodu z trwogą pyta, „co to będzie, co to będzie?” Jakie będzie wyjście z tego straszego pogmatwanego stosunków politycznych i w ogóle życia publicznego? Z partjami narodowymi współpracy rząd się odrzeka, a lewicowe, na których się opierał, od niego uciekają — najlepszym dowodem czego odezwa partji socjalistycznej, którą poniżej zamieszczamy, tej partji, która stanowiła najgłówniejszą podporę rządu. Na kim się ostatecznie rząd chce opierać i z kim jeszcze myśli współpracować?

Jak charakteryzuje rząd pomajowy Gazeta Warszawska Poranna?

Tem niemniej słusznie pisze „Gaz. Warsz. Por.”: „Polityka rządu obraca się między sprzecznościami... Rząd bierze np. żywy udział w uroczystościach wileńskich, manifestuje swój katolicki charakter. A równocześnie minister oświaty podejmuje otwartą walkę

Robotnicy śląscy otrzymali podwyżkę.

Katowice, 2. 8. Komisja pojednawczo-arbitrażowa wydała wczoraj wyrok w sprawie zatargu zarobkowego w przemyśle metalowo-hutniczym. Na mocy tego wyroku robotnicy nieakordowi otrzymują podwyżkę 45 groszy dziennie. Umowa obowiązuje od 1 sierpnia do października br. Wypowiedzenie jej może nastąpić na 14 dni przed upływem każdego miesiąca.

z episkopatem z powodu sławnej „YMCA.” Przedstawiciele Rządu zapewniają ziemiaństwo, że reforma rolna jest „nieaktualna”, a równocześnie minister reforma rolnych przystępuje do stosowania wyłączenia z okazji komasacji. Rząd zabiega o względy tak zw. sfer gospodarczych, równocześnie przygotowując projekt zwiększający znacznie ciężary socjalne w zakresie ubezpieczeń...”

I socjaliści nawet się zawiedli na obecnym rządzie.

Dowodzi tego ich odezwa do ludu pracującego Polski.

Towarzyski! Towarzysze!

Od dni majowego przewrotu upłynęło długich czternaście miesięcy. Klasa robotnicza jest odepchnięta od wpływu na Państwo. Pełnia władzy spoczęła w rękach garstki ministrów, wyższych wojskowych i urzędników. Rola wielkiego kapitału i wielkiego ziemiaństwa wzrosła niepomierne. Polityka gospodarza Rządu ulega wskazówkom i żądaniom tych grup. Właściwy kierownik Rzeczypospolitej — marszałek Piłsudski — oślania swoje plany i zamiary nieprzenikną tajemnicą. Nie wiemy, czego chce; nie wiemy, dokąd dąży. W „otoczeniu” jego rosną prądy pół-faszystowskie, nastroje reakcyjne, pomysły wręcz wrogie ludowi. Sejm, osłabiony i poniewierany przez prasę burżuazyjną, nie może korzystać z prawa kontroli; Rząd stoi ponad krajem, przed nikim faktycznie nie odpowiedzialny.

A położenie klas pracujących staje się coraz to cięższe. Bezrobocie trwa. Płace robotnicze, uposażenia pracownicze spadły w bardzo wielu wypadkach poniżej możliwości utrzymania siebie i rodziny.

Sojusz Rządu z ziemiaństwem zahamował reformę rolną; odbywa się bezplanowa parcelacja, dokonywana często, jeżeli nie prawie zawsze, kosztem proletariatu rolnego i małorolnych gospodarzy.

Dekrety prasowe i represje, samowola administracji w województwach „kresowych”, kumanie się z klerikalizmem, — wszystko to razem wzięte uderza w samą zasadę Wolności, bez której nie masz demokracji.

W takiej chwili i w takich warunkach uważamy za obowiązek sumienia podnieść publicznie nasz głos protestu (i zwrócić się bezpośrednio do szerokich mas pracujących).

Rząd zamknął gwałtownie sesję nadzwyczajną Sejmu i Senatu, w chwili, gdy Sejm — pod naciskiem psgłów socjalistycznych — pracował nad sprawami naprawę potrzebnymi dla klasy robotniczej i dla kraju.

Rząd, zamykając sesję, stwierdził, że nie chce zmiany na lepsze dzisiejszego stanu rzeczy, — „ocalił” swoją „wszechwładzę”, ugodził w podstawy demokracji parlamentarnej.

Towarzysze! Robotnicy!

Wy byliście ogniskiem i siłą walk o niepodległość. Dziś Wasza organizacja polityczna, Wasza organizacja zawodowa, są odrzucone przez Rząd, powstały z przewrotu Waszą krwią spryskanego, na rzecz tych klas społecznych, które zawierały zawsze i przy każdej sposobności ugody z mocarstwami zaborczymi. Kapitalista, obszarnek i biskup sięgają w Polsce po władzę.

Robotnicy! Właścianie!

Mówimy Wam otwarcie, jasno i szczerze:

Demokracja jest w niebezpieczeństwie!

Prawa i społeczne zdobycze Wasze są w niebezpieczeństwie!

Emerytury dla pracowników samorządowych.

Warszawa. Ministerjum spr. wewn. przystąpiło do opracowania ustawy o ubezpieczeniu emerytalnym pracowników samorządowych, które dotychczas opiera się na statutach i uchwałach związków komunalnych. W tym celu ministerjum rozesało dowszystkich województw specjalną ankietę. Sprawą ma się zająć państwowa Rada samorządowa, która zbiera się w dniach najbliższych. Uchwały Rady będą nosiły charakter opiniodawczy.

PRZYMUSOWA LICYTACJA.

W poniedziałek, dnia 8. 8. 27 r. o godz. 11-ej przed południem będę sprzedawał w Małych Bałówkach przed oberżą p. Gorozyńskiego za gotówkę najwięcej dającymu: **2 warchlaki i 12 gęsi.**

Nowemiasto, dnia 5. 8. 1927 r.
Semmerfeld, kom. sądowy.

JARMARK

na konie, bydło i kramny odbędzie się w Rybnie w środę dnia 10. sierpnia br. **Soltys.**

Rozporządzenie policyjne w przedmiocie kąpienia w otwartych wodach.

Na zasadzie §§ 5 i 6 ust. a, b, d, f, i, oraz § 18 ustawy z dnia 11. 3. 1850r. o zarządzie policyjnym, postanawia się za zgodą Magistratu co następuje:
§ 1. Zakazuje się kąpienia w otwartych wodach (rze-kach itp.).
§ 2. Wykroczenia przeciw przepisom niniejszego rozporządzenia ulegną karze grzywny do 9.- zł lub aresztem do dni 3.
§ 3. Niniejsze rozporządzenie obowiązuje z dniem ogłoszenia.

Lidzbark, dnia 29-go lipca 1927 r.

Urząd Policyjny,
M. Rochon, burmistrz.

OGŁOSZENIE.

W myśl rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10. 2. 1926 roku (Dz. U. nr. 18 poz. 101) o uregulowaniu cen przetworów zbóż chlebowych, mięsa i jego przetworów pp. ustanawia się po wysłuchaniu opinii komisji do badania cen następujące ceny:

Za 1 kg. mięsa wołowego	2,40—2,60 zł.
" 1 " " bez kości	3,10 "
" 1 " " cielęcego od przodku	1,50 "
" 1 " " od pośladku	1,60 "
" 1 " " skopowego	2,50 "
" 1 " " wieprzowego (karkówka, szynka, łopatki)	3,20 "
" 1 " " (kotlety)	3,20 "
" 1 " " (od brzucha)	3,20 "
" 1 " " słoniny	3,80 "
" 1 " " z mięsem	3,30 "
" 1 " " mięsa siekanego wieprzowego	3,40 "
" 1 " " mieszanego	3,20 "
" 1 " " kiełbasy, wątrobianki i salcesonu	3,20 "
" 1 " " smalcu	5,20 "

Ceny na inne artykuły pozostają bez zmiany.
Ceny powyższe obowiązują od dnia następnego po ogłoszeniu i winny być ujawnione w właściwych przedsiębiorstwach handlowych.

Winni żądania lub pobierania cen wyższych od wyznaczonych ulegną na podstawie art. 4 Rozp. Prez. Rz. P. z dn. 31. 8. 1926 r. o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku karze aresztu do 14 dni lub grzywny do 10.000 zł. o ile dany czyn nie ulega surowszemu karaniu w myśl innych ustaw karnych

Ludność miejscową wzywa się, aby wyższych cen jak ustalone, nie płaciła, a tych, którzy żądają lub pobierają wyższe ceny za chleb, bułki, mięso i jego przetworów donosiła miejsc. władzy policyjnej celem ukarania.

Lidzbark dnia 4 sierpnia 1927 r.

Magistrat.

(—) M. Rochon, burmistrz.

PRIMA SMOŁĘ

kamioną destylowaną po cenach bezkonkurencyjnych.

lepnik, papę, cement, wapno, karbolineum, smołę drewnianą, tragarze w wszelkich długościach i szerokościach, kafle do pieców tylko pierwszorzędny towar i przybory do takowych.

Grable konne w różnych wielkościach, centryfugi, konwie do mleka i wszelkie maszyny rolnicze. — Części zapasowe do żniwiarów i kosiarek wszelkich systemów poleca po dotąd niebywałych cenach i warunkach

N. Ewertowski, Nowemiasto
Rynek Telefon 66.

Najstarszy i jedyny specjalny handel żelaza, maszyn, sprzętów rolniczych i domowych na miejscu.

POLECAM

papę smołę la cement wapno lepnik wszelkie okucia do okien i drzwi sprzęty domowe tańczuchy

Także wirówki „Westfalja“ wyrób pierwszorzędny znany z jakości na odpłatę do obmówienia. — Cena fabryczna.

Teodor Tysler, Lubawa.

Składamy serdeczne

podziękowanie

za nadesłane nam telegramy z okazji ślubu naszego

Jan Senger z żoną, z domu Eichler.

Smołę Lepnik Papę Cement Wapno

po takich cenach i na dogodnych warunkach poleca

Rolnik w Lubawie.

FURMAN

kawaler, do cugowych koni na dworski stół, potrzebny od zaraz.

Majątek Pręgowizna.

Dobra młóckarnia

tanio na sprzedaż

Jan Fiszer, Słup, p. Lidzbark

Gospodarstwo

31 morg pszennejjecz. ziemi, w tem 1 1/2 morgi łąki, drzewo i torf, budynki maszynowe z żywym i martwym inwentarzem zaraz na sprzedaż.

CZAPLIŃSKI, SŁUP, p. Lidzbark.

Formularze

poleca

Księgarnia „Drwęcy“ Lidzbark

Stale na składzie:

Powozy różnych fasonów, wszelkie wyroby siodlarskie, półszory wyjazdowe z okuciem czarnym, białym i żółtym.

Okazjnie ofiaruję większą ilość

SZLI ROBOCZYCH

ze skóry wykroconej po cenach nadzwyczaj niskich. Wszelkie artykuły na dogodnych warunkach odpłaty.

A. Hejka, Fabr. pow. urzędz. i wyrobów siodlarsk. Lubawa, LUBAWA, ul. Warszawska 7, telefon nr. 79.

Smołę dest., papę dachową, lepnik, cement portlandzki, wapno w kałkach, trzcinę sufitową kredę spławianą, gips, karbolineum, żelazo sztabowe, podkowy, łemiesze, odkładnie, druty do płotów, konwie do mleka, centryfugi, okucia i zamki w różnych gatunkach, kafle i wszelkie przybory do pieców kaflowych

poleca po najniższych cenach

W. Serożyński, Nowemiasto,

Rynek skład żelaza Telef. 69

TAPETY

poleca

księgarnia „Drwęcy“.

Szanownej Publiczności Nowomiasta i okolicy podaje do łaskawej wiadomości, iż z dniem 1. sierpnia br. otworzyłem przy ul. Mostowej nr. 2 **specjalny skład kapeluszy i czapek męsk.**

Jakoteż pracownię kuśnierską.

Wszelkie prace kuśnierskie wykonuje się rzeczowo i prawidłowo.

Specjalność: Piasezce frtrane, kurtki i inne w rodzaj wchodzące artykuły wykonuje pod gwarancją podług miary.

Przyjmuję skóry do garbowania na białe i dębinę według sposobu lipskiego.

Powołując się na długoletnią praktykę zawodową, proszę o łaskawe poparcie mego przedsiębiorstwa z wysokim poważaniem

S. RADZIWIŃSKI, NOWEMIASTO,
czapnik i kuśnierz.

CENTRYFUGI „KRUPP’A“

stoją dziś na pierwszym miejscu!

Bo posiadają wszelkie zalety nowoczesne, najostrej odłuszcza, są zbudowane z najlepszego materiału, gusztu i brzozy i wszystkie tryby chodzą w oleju, dlatego w użytku są bardzo trwałe, na co daje się długoletnią gwarancję.

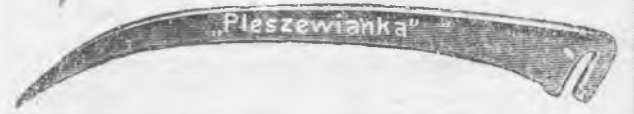
Poleca na dogodnych warunkach ze składu

WŁ. CZAJKOWSKI, LUBAWA-POMORZE
SKŁAD ŻELAZA.

MYDŁO i PROSZEK

BLASK

były są i będą
zawsze najlepszymi środkami
DO PRANIA

KOSY

ręczne kute Pleszewianki i „Koścłuszko“ w różnych długościach, pierwszorzędny wyrób. Na każdą kosę udziela się gwarancję.

N. Ewertowski, Nowemiasto

Telefon 66. handel żelaza Telefon 66

Wirówki „Alfa-Laval“

z licznikiem obrotów

oraz kompletne urządzenie

mleczarni i wszystkie rezer-

wowe części polecam na

10 miesięczne odpłaty.

Zanaczam, iż wirówki Alfa-

Laval są zrobione z najlep-

szego materiału i dlatego

niepsują się tak przedko jak

inne. Fabryka daje **30-let-**

nią gwarancję. W odciągnięciu śmietany są n eprze-

ścignięte. Wirówek Alfa-Laval mam duży wybór na składzie

I. Wygocki, Nowemiasto,
zastępca Tow. „Alfa-Laval“.

Osiedliłam się

w Nowemmieście jako kraw-

czyni i **przyjmuję wszelkie**

prace do szyja.

Truszczyńska, Nowemiasto,

ul. Wierzbowa 4.

ROWER

męski, prawie nowy, sprzedam

tanio. Gdzie? wskaże eksped.

„Drwęcy“.

Bloki kasowe

poleca

Księgarnia „Drwęcy“